“பிதாவே, வேளை வந்தது”

(17:1-26)

பின்வரும் பாடமானது பாடல்கள் மற்றும் ஜெபங்களைக் கொண்டு இடையில் பிரிக்கப்பட்ட ஐந்து பகுதிகளையுடைய ஒரு பிரசங்கம் பிரசங்கிக்கப்பட்ட ஒரு விசேஷ ஆராதனையாக அமைகின்றது. வேத வசனமே ஜெபமாக உள்ள நிலையில் அதை எடுத்துரைப்பதற்கு இவ்விதமான செய்தி குறிப்பாக ஏற்புடைய வழிமுறையாக உள்ளது.

செய்தி #1 - நீங்கள் என்ன ஜெபிப்பீர்கள்?
வேத வாசிப்பு: யோவான் 17
பாடல்: “Worthy of Praise” - *“துதித்துப் பாடிப் பாத்திரரே”*

செய்தி #2 - “உமது குமாரனை மகிமைப்படுத்தும்”
பாடல்: “Glorify Thy Name” - *“உமது நாமத்தை மகிமைப்படுத்தும்”*
ஜெபம்

செய்தி #3 - “அவர்களுக்காக நான் ஜெபிக்கிறேன்”
பாடல்: “In the Hour of Trial” - *“தொல்லை கஷ்டங்கள் சூழ்ந்திடும்”*

செய்தி #4 - “அவர்கள் எல்லாரும் ஒன்றாயிருக்கவும்”
பாடல்: “Blest Be the Tie” (stanzas 1-4) - *“பிணைக்கும் தூய பந்தமே” (சரணம் 1-4)*
கர்த்தருடைய பந்தி
பாடல்: “Blest Be the Tie” (stanzas 5, 6) - *“பிணைக்கும் தூய பந்தமே” (சரணம் 5, 6)*
காணிக்கை

செய்தி #5 - “உம்முடைய நாமத்தைத் தெரியப்படுத்தினேன்” (அழைப்பு)
பாடல்: “Yes, for Me He Careth” - *“எனக்காக யாவற்றையும் செய்வார் தேவன்”*
பாடல்: “I Stand Amazed” - *“நான் பிரமித்து”*
முடிவு ஜெபம்.

நீங்கள் என்ன ஜெபிப்பீர்கள்?

நீங்கள் மாபெரும் மன அழுத்தத்தில் இருந்தால் நீங்கள் என்ன ஜெபிப்பீர்கள்? நீங்கள் நாளைக்கு இறக்கப் போகிறீர்கள் என்று அறிந்தால், என்னவென்று ஜெபிப்பீர்கள்? நீங்கள் ஒரு நெருங்கிய நண்பரால் மனம் புண்படுத்தப்பட்டிருந்தால் என்னவென்று ஜெபிப்பீர்கள்? உங்கள் சொந்தக் குடும்பத்தால் கூட நீங்கள் ஆழமான வகையில் தவறாகப் புரிந்து கொள்ளப்பட்டிருந்தால் என்னவென்று ஜெபிப்பீர்கள்? நீங்கள் கைது செய்யப்பட்டு, விசாரணைக்குட்படுத்தப்பட்டு, மரண தண்டனை நிறைவேற்றப்பட வேண்டியிருக்கும் வேளையில் என்னவென்று ஜெபிப்பீர்கள்?

வேதனையும் மன அழுத்தமும் நம்மை சுய மையம் கொண்டவர் களாக்குகின்றன. மனம் புண்படுத்தப்படும் பொழுது அல்லது பயமடையும் பொழுது மற்ற எவரைப் பற்றியும் நினைப்பதென்பது நமக்குக் கடின மாகின்றது. அதுதான் யோவான் 17ல் இயேசுவின் ஜெபத்தைக் குறிப்பிடத் தக்கதாக்குகின்றது! சிலுவையில் அவர் மரிப்பதற்கு முந்திய இரவில், தம் சீஷர்களுடன் கடைசி இராவிருந்தைத் தொடர்ந்து, ஒலிவ மலையில் அவர் கைது செய்யப்படுவதற்கு முன்பு, நம்புதற்கரிய இந்த ஜெபத்தை இயேசு ஜெபித்தார். இன்றைய நாளில் சில மக்கள் இதன் அழகு மற்றும் ஆழம் மற்றும் வல்லமை ஆகியவற்றின் காரணமாக இந்த ஜெபத்தை "கர்த்தரின் ஜெபம்" என்று அழைக்கும்படியாக வலியுறுத்துகின்றனர்.[1] இதை நாம் வாசிக்கும் ஒவ்வொரு முறையும் இது நம்மைப் பெரும் வியப்பில் ஆழ்த்துகின்றது; அவருடைய மனம் அழுத்தம் நிறைந்த வேளையில் இயேசு நமக்காக ஜெபித்தார்!

"உம்முடைய குமாரனை மகிமைப்படுத்தும்" (17:1-5)

இயேசு தம்முடைய ஜெபத்தை, பின்வரும் வார்த்தைகளைக் கொண்டு தொடங்கினார்: "பிதாவே, வேளை வந்தது" (17:1). இந்த சுவிசேஷம் முழுவதிலும் வேளை என்பது முக்கியமான அக்கறைக்குரியதாக உள்ளது. இயேசு, "எனது வேளை இன்னும் வரவில்லை" என்று தமது தாயிடமும் மற்றும் தமது சீஷர்களிடமும் மறுபடி மறுபடி கூறினார்,[2] ஆனால் இந்த அதிகாரத்தில் விவரிக்கப்படும் மாலை வேளையில், இயேசு, "வேளை வந்தது" என்று உரைத்தார். இது எதனை அர்த்தப்படுத்திற்று என்பது குறித்து சீஷர்கள் பெரும்பாலும் குழப்பம் அடைந்தார்கள், ஆனால் இயேசு சிலுவையில் மரிப்பதற்கான வேளை வந்தது என்று அர்த்தப்படுத்தினார் என்பதை நீங்களும் நானும் காண முடியும்.

பிறகு இயேசு, "உம்முடைய குமாரன் உம்மை மகிமைப்படுத்தும்படி நீர் உம்முடைய குமாரனை மகிமைப்படுத்தும்" (17:2) என்று ஜெபித்தார். மற்ற அதிகாரங்களில் நாம் கண்டுள்ள பாடங்களின்படி, மகிமை என்பது பொதுவாக இவ்வுலகில் தனிப்பட்ட பேராவல், சாதனை நிறைவேற்றம்,

கனம் மற்றும் புகழ் ஆகியவற்றை விவரிக்கப் பயன்படுத்தப்படுகின்றது. இருப்பினும், இயேசுவின் உதடுகளில் "மகிமை" என்பது "தாழ்மையான ஊழியம்" என்றும் "தியாகம்" என்றும் அர்த்தப்படுகின்றது. பிதாவானவர் தம்மை (இயேசுவை) முழுமையான அளவு பயன்படுத்திக் கொள்வார், அது கல்வாரியில் தமது மரணம் என்பது வரை கூட அர்த்தப்படும் என்றே அவர் ஜெபித்தார். இயேசு, "பிதாவே இப்பொழுது நீர் என்னைச் சிலுவையில் இட நான் தயார்!" என்றே ஜெபித்தார் என்பது இதன் சாராம்சமாகும். இதை அவர் ''பிதாவே, நீர் என்னை மகிமைப்படுத்தும்'' என்ற வகையில் ஜெபித்தார்.

"மகிமை" என்பதைப் பேசும் பொழுது இயேசு தாம் கூறியது என்ன என்பதை அறிந்திருந்தார். "உலகம் உண்டாவதற்கு முன்பு" (17:5) தாம் பிதாவுடன் அனுபவித்திருந்த மகிமையை அவர் நினைவுகூர்ந்தார், மற்றும் தாம் பிதாவிடம் திரும்பி செல்லும் பொழுது அந்த மகிமை மீண்டும் தம்முடையதாகும் என்பதையும் அவர் அறிந்தார். இதன் விளைவாக, "மகனை மகிமைப்படுத்தும்" என்று இயேசு ஜெபித்த போது பரலோகமும் சிலுவையும் அவரது சிந்தையில் இருந்தன.

"நான் அவர்களுக்காக வேண்டிக் கொள்ளுகிறேன்" (17:6-19)

ஜெபத்தின் இந்த இடத்தில் இயேசுவின் கவனம் அவருடைய சீஷர்கள் மீது திரும்பிற்று. உண்மையில் இந்த ஜெபத்தில் வேறெந்தக் கருத்தைக் காட்டிலும் சீஷர்களைப் பற்றி அதிகமாகக் கூறப்பட்டுள்ளது. இந்த இடத்தில், இயேசு தமது மாபெரும் துன்ப வேளையில் தமது சொந்த இடர்ப்பாடுகளைக் காட்டிலும் மற்றவர்களைப் பற்றி அதிகமாகச் சிந்தித்தார் என்பதற்கான மாபெரும் செயல்விளக்கத்தைக் காண்கின்றோம். தாம் எதிர்கொள்ளப் போவது என்னவென்று அறிந்த நிலையில், அவர் அவர்களுக்காக ஜெபித்தார்.

பிதாவானவர் இயேசுவின் ஊழியத்தில் அவருக்குச் சீஷர்களைக் கொடுத்திருந்தார். இயேசு ஜெபிக்கையில், தாம் அவர்களைப் பிதாவுக்குத் திருப்பிக் கொடுப்பதாகவும், பிதாவானவர் அவர்கள் (சீஷர்கள்) அறிய வேண்டுமென விரும்பிய யாவற்றையும் அவர்களுக்குப் போதித்திருப்ப தாகவும் அவர் கூறினார். பிறகு, அவர், "அவர்களுக்காக" (17:9) வேண்டிக் கொண்டார், பிதாவானவர் அவர்களைக் காக்க வேண்டும் என்று கேட்டுக் கொண்டார் அல்லது, இயேசுவின் வார்த்தைகளில் ''அவர்களை உம்முடைய நாமத்தினாலே காத்துக் கொள்ளும்" (17:11) என்றுரைத்தார். சீஷர்கள் ''ஒன்றாய்'' இருக்க வேண்டும் என்பதே இந்த ஜெபத்தில் இயேசுவின் மையமான அக்கறையாய் இருந்தது. முதலில் இந்த ஒருமைப் பாட்டின் குறிக்கோளானது தெளிவற்றதாக உள்ளது, ஆனால் பிற்பாடு, சீஷர்கள் ஒருவரோடொருவர் ஒருமைப்பட்டிருப்பது ("ஒன்றாய்") மட்டு மின்றி, தம்முடனும் பிதாவுடனும் அவர்கள் ஒருமைப்பட்டிருக்க வேண்டும் என்ற அவரது விருப்பத்தில் இது தெளிவாகின்றது. "ஒருமைப்

பாடு” என்பது ஒரு அற்புதமான வேதாகமக் கருத்தாகும், இது ஆதாம் ஏவாள் வரலாற்றில் (ஆதி. 2:24) வேர் கொண்டுள்ளது, மற்றும் கிறிஸ்தவர்கள் ஒருவரோடொருவரும் நமது தேவனுடனும் உறவுபட்டிருக்க வேண்டிய வகையை இது விவரிக்கின்றது.

அடுத்ததாக, இயேசு சீஷர்களுக்காக ஜெபித்தார், ஏனென்றால் அவர்களை அவர் உலகத்தில் விட்டுச் செல்ல வேண்டியதாய் இருந்தது. இந்த ஜெபம் முழுவதிலும் நாம், அவரது சீஷர்களுக்கும் உலகத்திற்கும் இடையில் உள்ள வசீகரிக்கும் ஒரு உறவைக் காண்கின்றோம்.

> *நீர் உலகத்தில் தெரிந்தெடுத்து எனக்குத் தந்த மனுஷருக்கு ... (வ. 6).*
>
> *... இவர்கள் உலகத்திலிருக்கிறார்கள் ... (வ. 11).*
>
> *... உலகத்தில் இருக்கையில் இவைகளைச் சொல்லுகிறேன் ... (வ. 13).*
>
> *... நான் உலகத்தானல்லாததுபோல அவர்களும் உலகத்தாரல்ல ... (வ. 14).*
>
> *நீர் அவர்களை உலகத்திலிருந்து எடுத்துக்கொள்ளும்படி நான் வேண்டிக்கொள்ளாமல் ... (வ. 15).*
>
> *நான் உலகத்தானல்லாததுபோல, அவர்களும் உலகத்தாரல்ல ... (வ. 16).*
>
> *நீர் என்னை உலகத்தில் அனுப்பினதுபோல, நானும் அவர்களை உலகத்தில் அனுப்புகிறேன் (வ. 18).*

இயேசு தம் சீஷர்களுடன் இனியும் இவ்வுலகத்தில் இராதபோதிலும் அவர்கள் இவ்வுலகத்தில் இருக்க வேண்டியிருந்த காரணத்தினால் இயேசு தம் சீஷர்கள் மீது மாபெரும் அக்கறை கொண்டிருந்தார். அவர்கள் இவ்வுலகத்தில் இருக்கையில் இவ்வுலகத்தின் பாகமாய் இராமல் இருக்க வேண்டியதாயிற்று. அவர்களின் ஊழியத்தின் காரணமாக அவர்கள் உலகத்தினுள் அனுப்பப்பட்டிருந்தனர். இவ்வுலகத்துடன் அவர்களின் உறவு பற்றிய இயேசுவின் ஜெபமானது 1 இரா. 19:4ல் எலியாவின் ஜெபத்தைச் சிந்தனைக்குக் கொண்டு வருகிறது. அவரது ஊழியத்தின் குறிப்பிட்டதொரு உற்சாகமிழக்கக்கூடிய வேளையில் தேவன் தமது ஜீவனை எடுத்துப் போட்டு, தம்மை உலகத்திலிருந்து நீக்க வேண்டும் என்று அவர் ஜெபித்திருந்தார். எலியாவின் வேண்டுகோளைத் தேவன் ஏற்க மறுத்து, விரைவிலேயே அவர் (எலியா) மீண்டும் இவ்வுலகில் தேவனுடைய தீர்க்கதரிசியாக ஊழியம் செய்யும்படி செய்தார்.

இயேசுவின் சீஷர்களுக்காக அவர் ஜெபித்த ஜெபமானது இன்றைய நாளில் உலகத்துடன் நமது உறவுக்காக நமக்கு விவரிக்கப்படுகின்றது. நாம் இவ்வுலகத்தில் இருந்தாலும், நாம் இவ்வுலகத்தாரல்ல. தேவனுடைய ஊழியர்கள் என்ற வகையில் அவருடைய சுவிசேஷத்துடன்

இவ்வுலகினுள் செல்லுவதே நமது ஊழியமாய் இருக்கின்றது. உலகத்துடனான நமது உறவு என்பது எளிய விஷயமாய் இருப்பதில்லை, ஆனால் இயேசு தாம் சிலுவையில் அறையப்படுவதற்கு முந்திய மாலையில் ஜெபித்த ஜெபமானது இந்தக் கடினமான பிரச்சனையைத் தெளிவாக்கு வதில் அதிகமாக முயலுகின்றது.

இயேசு, தமக்கு நடக்கப் போவது என்ன என்பதை அறிந்தவராக, தம்முடைய பின்பற்றாளர்களுக்காக ஜெபம் செய்தார். அது நமக்கு இயேசுவின் இருதயத்தைப் பற்றிக் கூறுவதென்ன? அது இன்றைய நாளில் நமக்கு இயேசுவின் அக்கறை பற்றிக் கூறுவது என்ன?

"அவர்களெல்லாரும் ஒன்றாயிருக்கவும்" *(17:20-24)*

வசனம் 20ன் தொடக்கத்திலிருந்து, இயேசு பன்னிருவர் மீதான (இந்த வேளையில் பதினோரு பேர்!) தமது கவலைகளுக்கும் அப்பால் கடந்து சென்று "இவர்களுடைய வார்த்தையினாலே என்னை விசுவாசிக்கிறவர் களுக்காகவும்" (17:20) ஜெபித்தார். யோவான் சுவிசேஷத்தில் நாம் "விசுவாசிக்க" என்ற வார்த்தையை விட்டு தொலைவில் திரிபவர்களாய் ஒருக்காலும் காணப்படுவதில்லை. விசுவாசம் என்பது இந்த சுவிசேஷத்தின் நோக்கமாய் உள்ளது (20:30, 31) மற்றும் அது இயேசுவின் வாழ்வு முழுவதிலும் அவரது இருதயத்தில் மாபெரும் அக்கறைக்குரியதாக இருந்தது. சீஷர்களின் வார்த்தையினால் இயேசுவின் மீது விசுவாசம் கொள்பவர்கள் என்பது நம்மையும் உள்ளடக்குகின்றது! இருள் நிறைந்த தமது வேளையில், உங்களுக்காகவும் எனக்காகவும் இயேசு ஜெபித்தார்!

நாம் "ஒன்றாய்" இருக்க வேண்டும் என்பதே நமக்காக இயேசுவின் ஜெபமாய் இருந்தது. இந்த ஜெபத்தில் நாம் "ஒன்றாய்" இருக்க வேண்டும் என்று இயேசு நான்கு முறை ஜெபித்தார். "ஒன்றாயிருத்தல்" என்பது, கிறிஸ்தவர்கள் ஒருவரோடொருவர் "இணக்கமாயிருந்து" சமாதானத்தை மகிழ்வுடன் அனுபவித்தல் மற்றும் வன்மையான போராட்டங்கள் கொண்டிராதிருத்தல் என்பது மட்டுமே என்று பல வேளைகளில் நினைக்கப் படுகின்றது. இருப்பினும் இயேசு ஜெபித்த ஒருமைப்பாடு என்பது இதற்கு மேலும் அதிகமானதாக உள்ளது. உண்மையான ஒருமைப்பாடு என்பது பிதா மற்றும் குமாரன் ஆகியோரால் செயல்விளக்கப்படுத்தப்படுகிறதாய் இருக்கின்றது (17:21). பிதாவானவர் இயேசுவுடன் ஒன்றாயிருந்தது போல இயேசு நம்முடன் ஒன்றாயிருக்க விரும்பினார் (17:23). குமாரனோடும் பிதா வோடும் ஒருமித்திருக்கும் மற்ற ஒவ்வொருவருடனும் வலிவார்ந்த மற்றும் தியாகம் நிறைந்த வகையில் உறவு கொள்ளும் அளவிற்கு கிறிஸ்தவ ஒருமைப்பாடு என்பது குமாரன் மற்றும் பிதாவுடன் ஒன்றித்திருத்தலில் இருந்து வருகின்றது. இந்த நாட்களில் சிலர் கேள்விப்பட்டுள்ள மொழி நடையைப் பயன்படுத்துவதென்றால், ஒருமைப்பாடு என்பது பிதா, குமாரன், மற்றும் ஒவ்வொரு கிறிஸ்தவர் ஆகியோர் அடங்கியுள்ள ஆவிக்குரிய "பற்றுடைய குழுவாக" உள்ளது.

இயேசு ஜெபித்த ஒருமைப்பாடு என்பது குடும்ப உறவுகளினால் விவரிக்கப்பட முடியும். வெளிப்படையான போராட்டம் எதையும் அனுபவித்திராத, ஆனால் சிறிதளவே நெருக்கத்தையும் மற்றும் ஏறக்குறைய பேச்சு வார்த்தையே இல்லாமையையும் பகிர்ந்து கொள்ளும் குடும்பம் பற்றி நீங்கள் எப்பொழுதாவது கேள்விப்பட்டிருக்கின்றீர்களா? அதற்கு நேர் மாறான வகையில், மாபெரும் அளவில் நெருக்கமான உறவையும் பேச்சு வார்த்தையையும் மகிழ்வுடன் அனுபவித்து, அதே வேளையில் அவ்வப்போது கருத்து வேறுபாடுகளையும் போராட்டங்களையும் கையாளும் குடும்பம் ஒன்றை நீங்கள் எப்பொழுதாவது கண்டதுண்டா? இவற்றில் எந்தக் குடும்பம் அதிகமாய் சபையைப் போன்றுள்ளது? எந்தக் குடும்பம் ஒருமைப்பாட்டின் மாதிரியாக உள்ளது? நிச்சயமாக அது தங்களின் போராட்டங்களுக்கு மத்தியிலும் மாபெரும் நெருக்கமான உறவு கொண்டுள்ள குடும்பம் போன்றதாகவே இருக்கும். இதுவே இன்றைய நாட்களில் கிறிஸ்தவர்கள் என்ற வகையில் நாம் பெற்றிருக்கும்படியாக இயேசு வேண்டிக்கொண்ட உறவின் வகையாகும் என்று நான் நம்புகின்றேன்.

கர்த்தருடைய பந்தியைச் சுற்றி நாம் ஒன்றுகூடுகையில், கிறிஸ்துவுக்குள் நாம் கொண்டுள்ள ஒருமைப்பாட்டை நாம் கொண்டாடுகின்றோம். நமது ஒருமைப்பாடு முழு நிறைவானதில்லை என்பது நிச்சயமே. சில வேளைகளில் நாம், ஒரு நெருங்கிய குடும்பம் அவ்வப்போது செய்கின்றது போல பூசலிடுகின்றோம். இருந்த போதிலும், நாம் ஒருவருக்கொருவர் ஒப்புக் கொடுக்கிறோம், நாம் ஒருவரிலொருவர் அன்புகூருகிறோம், மற்றும் நாம் பிதாவிலும் குமாரனிலும் ஒன்றுபட்டுள்ளோம். கர்த்தருடைய பந்தியில் நாம் சிலுவைக்குத் திரும்புகின்றோம். அங்கு நாம் நம்மையே, இயேசுவுடன் அதிகம் “ஒன்றாகவும்,” பிதாவுடன் அதிகம் “ஒன்றாகவும்” மற்றும் சபையில் நமது சகோதர சகோதரிகளுடன் அதிகம் “ஒன்றாகவும்” காண்கின்றோம்.

“உம்முடைய நாமத்தைத் தெரியப்படுத்தினேன்” (17:25, 26).

இயேசுவின் ஜெபத்தினுடைய முடிவுரையில், அவர் தம் பிதாவை மீண்டும் ஒருமுறை பெயரினால் குறிப்பிட்டார் (17:25). உலகமானது பிதாவை அறியவில்லை, ஆனால் இயேசு அவரை அறிந்திருந்தார் என்ற உண்மையை அவர் எடுத்துரைத்தார். அவருடைய ஊழியத்தின் காரணமாக, பிதாவே குமாரனை அனுப்பியிருந்தார் என்று சீஷர்கள் அறிய வந்ததாக அவர் கூறச் சென்றார் (14:26). பிலிப்புவிடம் இயேசு முன்பே கூறியிருந்தபடி, “என்னைக் கண்டவன் பிதாவைக் கண்டான்” (14:9). பிறகு, நாம் படித்துக் கொண்டுள்ள இந்த ஜெபத்திற்குச் சற்று முன்னர் இயேசுவிடம் சீஷர்கள், ‘‘நீர் தேவனிடத்திலிருந்து வந்தீரென்று விசுவாசிக்கின்றோம்” (16:30) என்று கூறியிருந்தனர்.

இவ்விதமாக, பிதாவைப் பற்றிய அறிவானது இயேசுவிடமிருந்து

சீஷர்களுக்குத் தரப்பட்டது. பிதாவின் அன்பும் இயேசுவிடமிருந்து சீஷர்களுக்கு மாற்றப்பட வேண்டும் என்பதே இயேசுவின் கடைசி ஜெபமாய் இருந்தது. பிதாவிடமிருந்து குமாரனுக்கும், குமாரனிடமிருந்து சீஷர்களுக்கும் மற்றும், கடைசியாக சீஷர்களிடமிருந்து உலகம் முழுவதற்கும் சுவிசேஷம் பரவ வேண்டும் என்பதே சிலுவைக்கு முந்திய இரவில் இயேசுவின் ஜெபமாக இருந்தது. இது அந்த மாலையில் அவரது இருதயத்தை அதிகமாய்ப் பாரப்படுத்திற்று, மற்றும் இன்றைய நாட்களில் அவ்வாறே செய்கின்றது என்பது உறுதி! பிதாவுடன் "ஒன்றாயிருப்பதன்" மகிழ்ச்சியைக் குமாரன் அறிந்தார், மற்றும் அவர், பிதாவோடும் குமாரனோடும் ''ஒன்றாயிருப்பதன்'' மகிழ்ச்சியை இவ்வுலகம் அறிய வேண்டுமென்று விரும்புகின்றார்.

குறிப்புகள்

[1]மத். 6:9-13ல் காணப்படும் மாதிரி ஜெபமே "கர்த்தருடைய ஜெபம்" என்று மிகவும் சாதாரணமாக அழைக்கப்படுகின்றது. [2]2:4; 7:6, 8, 30. பிற்பாடு அவர் தம் வேளை எப்படி வந்திருந்ததாக உரைக்கத் தொடங்கினார்: 12:23, 27; 13:1; 16:32.